

DE HERFSTFEESTEN Deel 1/2

1 ROSH HASHANAH (Lev.23:24-25)

Rosh Hashanah is het Joodse nieuwjaarsfeest dat op 1 Tisjri (september) wordt gevierd. Men herdenkt deze dag als de dag waarop G'd de mens geschapen heeft en daarom krijgt deze dag een sterk accent van G'ds Koningschap over de wereld. Aan Lev.23:24 en Num.29:1 worden in de Hebreeuwse grondtekst de woorden Yom Teruah (dag van het shofarblazen) en Yom Ha-Zikkaron (dag van de gedachtenis) ontleend. Ook wordt deze dag Yom Ha-Din (dag van het gericht) genoemd. G'd als Koning is ook Rechter over Zijn volk en over de wereld. Voor de heiden volken is Nieuwjaar een luidruchtig feest; voor de Joden is Rosh Hashanah een dag van inkeer, van gedenken.

Rosh Hashanah is een dag van verantwoording: elke Jood is verantwoordelijk voor zichzelf en voor geheel Israël, en gans Israël is verantwoordelijk voor de wereld. De Joden zijn veel minder individualistisch ingesteld dan wij. Zij beleven alles als groep, als volk. De bijbel is heel vaak een boek voor een gemeenschap en niet zozeer voor het individu (ook wel natuurlijk, maar niet alleen). Als we meer oog krijgen voor het welzijn van de groep (gemeente, volk, wereld), dan zien we iets van G'ds hart voor volken en worden we verruimd in ons denken. We komen dan ook gemakkelijker tot plaatsvervangend schuld belijden zoals Daniël. Ook al hebben we niet persoonlijk gezondigd tegenover G'ds volk, toch kunnen we in naam van het christendom schuld belijden voor het feit dat Yeshua nooit is getoond geweest aan Zijn eigen volk zoals Hij was. We hebben Yeshua verwesterd en ontdaan van alles wat Joods was en daarom de Joden verhinderd hun Messias te herkennen. We moeten af van het individualistisch denken en we moeten schuld belijden, omdat we deel uitmaken van het christelijke westen. Ons past een ootmoedige houding van voorbede en verzoening, ook al hebben we individueel misschien niet meegedaan aan antisemitisme. Het wordt tijd dat we hen hun Messias teruggeven en bidden voor hen dat ze Hem mogen herkennen.

We moeten beseffen dat we niet alleen schepsel, maar tevens drager van de schepping zijn, en niet alleen partner in de grote worsteling om menselijkheid, maar ook plaatsvervanger zijn, om zelf bevrijdend en reddend op te treden. Daarom kunnen de 10 vreesaanjagende, ontzagwekkende dagen die volgen op Rosh Hashanah dagen, van vreugde worden.

Op Rosh Hashanah roept God Zijn volk ter verantwoording en daarom zijn de dagen voor Rosh Hashanah dagen van bezinning, dagen van Selichot (vergeving). Tijdens de maand Elloel (zesde maand) wordt elke dag, behalve op Sabbath, tijdens het ochtendgebed en avondgebed op de shofar geblazen. Dit wordt voorafgegaan door de lezing van Psalm 27, waarin de angst voor vijanden wordt verlicht door de vurige wens 'in het huis van de Eeuwige te verblijven alle dagen van mijn leven'.

De 10 dagen volgend op Rosh Hashanah worden de 'Geduchte Dagen' genoemd, voor het gevoel van het jodendom, de meest beslissende dagen van het jaar.

Op Rosh Hashanah wordt er, voordat de Torahrollen weer in de ark worden gezet, op de shofar geblazen. Het shofarblazen is voor alles een signaal, een opwekking tot

inkeer en boetedoening. Het herinnert de Jood aan het komende gericht G'ds. De shofar maakt wakker: denk na over jezelf, hoe heb je je dit jaar ten opzichte van je medemens en G'd gedragen en hoe wil je dat het komende jaar doen? Op Rosh Hashanah wordt daarmee een begin gemaakt. De mens wordt als het ware opnieuw geschapen. De tien dagen die volgen, zijn dagen van inkeer, van terugkeer naar G'd. Het is ook een hulding van G'd, de Schepper en Koning van de wereld.

Wat gebeurde en staat er nog te gebeuren op deze belangrijke dag:

- 1 Op deze dag wordt de schepping van de mens herdacht.
- 2 Het is het Grote en heilige Jaar Sabbath (Lev.23: 23).
- 3 Het is een feest van God: Bazuinendag (Num.29:1).
- 4 Het is de 1ste en 7de dag van de 7de maand (Num.10:10).
- 5 Juist op deze dag beëindigde God de zondvloed (Gen.8-13).
- 6 De oprichting van het altaar (Ez.3:6).
- 7 Voorlezing van de Wet (Neh.8:1-4).
- 8 Op deze dag kijken we uit naar het 'Schallen van de Bazuinen' die erop wijzen dat de wederkomst van Yeshua nakend is, en kijken we uit naar de volgende gebeurtenis: de verzoening tussen God en de volken der aarde: "De Grote Verzoendag! "
- 9 Daarmee wordt de volgende periode ingeluid: Gods' Koninkrijk hier op aarde onder de leiding van de Hemelse Koning Yeshua.

2 YOM KIPPUR (Lev.16-31)

Yom Kippur of Grote Verzoendag is de belangrijkste dag van het bijbelse jaar, het staat als hoofd der feesten zelfs boven de Sabbath, een extra Sabbath. Het wordt gevierd op de tiende dag van tisjri. In Lev.16–31 vertaalt men deze met Sabbath Sabbathon als 'volkomen Sabbath'.

Men vast 24 uur. Geen eten en drinken, voor degenen die fysiek daartoe in staat zijn. 1 uur voordat Yom Kippur begint , wordt er een feestmaaltijd gehouden. Er wordt dan

ook een kaars aangestoken die al die tijd zal branden, dit ter ere van de overleden familieleden.

Het is een dag waarop men de doden herdenkt. Heel de dag verblijft men in de synagoge. Men loopt in witte doodsklederen rond en zonder lederen schoenen. Sommige orthodoxe Joden blijven de ganse nacht biddend en vastend in de synagoge. Wit is de doodskleur; de dood brengt de mens voor G'ds rechterstoel.

De verootmoediging tegenover G'd is heel belangrijk . Maar even belangrijk is de verootmoediging naar elkaar toe. 'Nu weten we dat G'd ons graag vergiffenis schenkt als we met spijt onze zonden en tekortkomingen tegenover G'd belijden.'

De avond waarmee Yom Kippur begint wordt het Kol Nidrei gezongen. In het Kol Nidrei wordt de tot inkeer gekomen persoon ontheven van onbedachtzame geloften tegenover G'd. Elke belofte tegenover welke medemens dan ook is heilig. Laat uw ja, ja zijn.

Op Yom Kippur wordt men ontheven van beloften die in grote nood of onder grote druk gedaan zijn tegenover G'd. Daaronder kan de mens gebukt gaan. Dit kan de relatie tussen G'd en mens vertroebelen en de aandacht afleiden van wat op die dag zwaarder telt: de schuld aan de naaste.

Het avondgebed voor het Kol Nidrei begint met de plechtige mededeling dat het op deze dag geoorloofd is met diegenen te bidden die de Torah overtreden hebben. De nietigverklaring van beloften in het Kol Nidrei geldt ook voor de overtredingen van hen die buiten de gemeente gesloten zijn, maar op Yom Kippur toegelaten worden samen met de gemeente te bidden. Ieder verzet van de kant van de gemeenteleden wordt door deze verklaring afgewezen. (Num.15:26)

Op Yom Kippur wordt het boek Jona gelezen. Op zo'n moment herkent men zich in Jona, de man die zijn roeping trachtte te ontvluchten.

Israël bidt op Yom Kippur voor de mensheid. Het is niet gemakkelijk om ons te realiseren dat ieder van ons een vertegenwoordiger van G'd is hier op aarde. We hebben soms al zo'n moeite met onze naaste medemensen. Het boek Jona leert ons welke innerlijke barrières er geslecht moeten worden vooraleer we in de verre vreemdeling met zijn afwijkende cultuur, werkelijk en onvoorwaardelijk het beeld van G'd herkennen en de engelen horen roepen: "Ruim baan voor het beeld van de Koning!"

Het boek Jona is het relaas van een totale omkeer, van de bijna gewelddadige doorbraak van dit inzicht in de ziel van een profeet voor wie de gerechtigheid G'ds de grondslag is van de hele schepping. De inwoners van Nineve zondigden, onderdrukten armen, weduwen en wezen, en nu wil G'd hen een kans geven om door ommekeer aan hun gerechte straf te ontkomen. Het boek Jona gaat over mensen die zich verzetten tegen innerlijke veranderingen en vernieuwing (hij vlucht) en tegen de besnijdenis van het hart.

Tegen het einde van de dag stroomt de synagoge weer vol. In het laatste deel van de dienst wordt zeven keer de uitroep herhaald die het volk liet horen bij het offer van

Elia op de Karmel: “De Heer Is G’d.” Na het slotgebed klinkt nog eenmaal de shofar. Dan is de meest heilige dag voorbij en gaat men naar huis om te eten.

We stappen nu over van de tegenwoordige beleving naar de bijbelse gegevens over Yom Kippur. De Grote Verzoendag is ingesteld om het volk eraan te herinneren dat de dagelijkse brandoffers niet voldoende waren. Nog steeds stond het volk ver van G’d. Op Yom Kippur kwam de hogepriester als vertegenwoordiger van het volk dichterbij. Het is een herstel van relatie tussen G’d en de mens. Lev.16 handelt over de dienst in de tempel. Het was de enige dag dat de hogepriester het heilige der heiligen mocht binnengaan. Op het ‘verzoendeksel’ van de ark sprenkelde hij het bloed van een bok die was geofferd voor de zonden van het volk. Een andere bok, waarvan de horens werden omwonden met een rode draad, werd de woestijn ingezonden nadat de hogepriester door handoplegging ‘de zonden van het volk’ op hem had gelegd. Dit was de ‘zondebok’. In Heb.9:6-24 lezen we over onze Hogepriester die met Zijn eigen bloed het heiligdom is binnengegaan. Als er één feest is dat zijn vervulling kent in Yeshua, dan is dat Yom Kippur. Onze Yom Kippur is geweest op Golgotha, 2000 jaar geleden. De relatie is hersteld, ons binnenste is gereinigd (Heb.10:19-22).

Wij als verlost en uit de heidenen moeten bidden dat de Joden hun Hogepriester mogen ontmoeten.

3 SUKKOT OF LOOFHUTTENFEEST

Het Loofhuttenfeest of Sukkot is een feest dat duidelijk vermeld staat als een feest dat na de terugkomst van Yeshua zal **moeten** gevierd worden (Zac.14.16:21).

Het feest dankt zijn naam aan de Sukkah, de loofhut (Lev.23:39–43). Sukkot was de eerste plaatsnaam die vermeld wordt als de Israëlieten uit Egypte vertrokken (Ex.13-20). De tekst in Leviticus zegt dat de nakomelingen moeten weten hoe ze in de woestijn hebben geleefd. Het feest is vooral een gedenken van hoe G’d voor hen heeft gezorgd, niet alleen de eerste drie maanden na de uittocht, maar de volle 40 jaar die ze door hun eigen schuld moesten rondzwerven. Het feest wordt 7 dagen gevierd en doet niet alleen denken aan de woestijnreis maar ook aan de 7 scheppingsdagen. De herdenking van de veertigjarige tocht van het volk door de woestijn wordt bij de viering van Sukkot verrijkt door de universele oerherdenking van de gehele mensheid: de schepping van de wereld. Sukkot deelt een dubbel gevoel met Sabbath: de herdenking aan de schepping. De reeks feesten in Lev.23 beginnen ook met de Sabbath.

Sukkot wordt gevierd van 15 tot 22 Tisri (maankalender). Tijdens het feest moet men in een sukkah of loofhut wonen. Meteen na de Grote Verzoendag (Yom Kippur), liefst nog dezelfde avond, wordt begonnen met de bouw van de sukkah (loofhut). Men moet tijdelijk zijn vaste woning verlaten en in een hut gaan wonen zoals in de woestijn. Een sukkah zou in principe de plaats moeten zijn, waar mensen samen kunnen zijn, zonder pretenties, als één grote familie.

Sukkot is een feest waarvan de eerste dag een Heilige dag (Yom Tov) is. Tijdens deze 7 dagen zijn er 2 dingen voorgeschreven: in de sukkah verblijven en zwaaien met de ‘lulav’ die uit vier plantensoorten bestaat. “Neem de vruchten van sierlijke

bomen, takken van palmen en twijgen van loofbomen en beekwilgen en woon zeven dagen in loofhutten” (Lev.23:40,42). Meteen daarna, op de achtste dag, (Yom Tov, Sjeminie Atseret), volgt een aanvullende plechtige samenkomst. De bijbelse teksten zijn wat onduidelijk over de relatie tussen de zeven dagen en de achtste dag. In Lev 23:39 lezen we het gebod: “Op de vijftiende dag van de zevende maand zult gij zeven dagen het feest van de Aanwezige vieren” maar ook: “op de eerste dag zal er rust zijn”. In Deut.16: 13-15 worden we gelast ‘om het Sukkotfeest zeven dagen te vieren’. Zeven dagen zul je feestvieren ter ere van de Aanwezige maar er wordt geen melding gemaakt van een achtste dag. De achtste dag werd als een aparte feestdag beschouwd. Op Sjeminie Atseret blijft niemand in de sukkah maar gaat eenieder het huis weer in. Het woord ‘atseret’ is afgeleid van de stam ‘atzor’ wat terughouden suggereert: “Ik houd je nog een dag bij Mij”.

Zoals een koning zijn kinderen uitnodigde voor een feestmaal van een bepaald aantal dagen; toen de tijd kwam voor hen om afscheid te nemen, zei hij: “Kinderen, ik vraag jullie , blijf nog een dag bij mij, ik vind het zo moeilijk om afscheid van jullie te nemen!”

Sjeminie Atseret of de achtste dag wordt ook Simchat Torah, vreugde der wet genoemd. Deze viering gaat gepaard met vrolijk rondansen met de Torah en het zingen van lofzangen.

3.1 DE LULAV

De lulav wordt samengesteld om het oogstaspect van het feest te symboliseren. Met deze lulav of feestbundel wordt gewuifd in 6 verschillende richtingen (4 windstreken en hemel en aarde) om G'd als Schepper van de wereld (zie Rosj Hashanah) te eren. Sukkot is de feestelijke afsluiting van de vruchtenoogst. Vandaar dat de feestbundel is samengesteld uit de 4 vruchten:

- de etrog: een citrusachtige vrucht (wordt ook door sommige gezien als de vrucht in de tuin van Eden);
- de lulav: een tak van de dadelpalm;
- de hadas: een mirretak;
- de arava: een twijg van een beekwilg.

De lulav is symbool voor het volk Israël:

- de etrog heeft smaak en geur → Israël heeft mensen met Torah en met goede werken;
- de dadelpalm heeft smaak, geen geur → mensen met Torah, zonder goede werken;
- de mirretak heeft geen smaak, wel geur → mensen zonder Torah, met goede werken;

- de beekwilg heeft geen smaak, geen geur → mensen zonder Torah, zonder goede werken.

De midrash zegt: Wat doet nu de Heilige - geprezen - zij - Hij met hen? Ze weggooien? Onmogelijk! Neen, maar, zei de Heilige - geprezen - zij - Hij, ze moeten allemaal samengebonden worden tot één bundel. En dan doen dezen verzoening over hen. Allen horen ze tot het volk Israël, samen vormen ze Israël, samen zijn ze gemeenschap. Maar ook in dit opzicht is er niets dat stil staat. De etrog van vandaag kan zich morgen tot mirretak verootmoedigen, de dadel kan ineens geur hebben gekregen, de wilg kan op weg zijn een bloesemende vruchtboom te worden. Ieder van ons ontleent zijn identiteit aan het toebehoren tot de gemeenschap die lulav genoemd worden. Maar het is een dynamisch toebehoren, een toebehoren vol verandering, verwachting, uitdaging en groei.

De lulav wordt zo geschikt: de palmtak in het midden, 3 mirretakjes rechts en 2 beekwilgen twijgjes links. Dit alles wordt bijeen gehouden met stroken gedroogd palmbiad. Op het feest houdt men de lulav in de rechterhand en de etrog in de linkerhand, bij het zwaaien.

3.2 WAT IS DE ESSENTIE VAN SUKKOT?

Er is een G'd die Zijn volk door de geschiedenis leidt en beschermt. Zoals Israël tijdens de woestijnreis in broze hutten leefde en afhankelijk was van G'ds hulp, zo moet ieder mens beseffen dat rijkdom, voorspoed en succes slechts zolang iemands deel zijn als dat G'd die schenkt. Wat is bescherming? Dat weet men pas als men uit een hopeloze situatie werd gered. De trouw van G'd is een aspect dat in het Loofhuttenfeest sterk wordt benadrukt. Zie Deut.8! G'd heeft voor hen gezorgd en als ze in het land aankomen en het goed gaat, moeten ze de trouw en de zorg die Hij voor hen had, niet vergeten. Door 7 dagen in de sukkah te wonen, ervaart men opnieuw G'ds bescherming. Sukkot valt nl. voor het regenseizoen. Het is dus spannend om in een broze hut te slapen als de regenbuien eraan komen. Je bent volledig afhankelijk van G'ds bescherming net zoals in de woestijn toen. In Israël bidt men ook om regen op de achtste dag.

Nog een aspect van trouw en bescherming is dat de Joden moesten optrekken naar Jeruzalem om het feest te vieren. Op dat ogenblik zitten de schuren vol voor de winter. Alle oogsten zijn binnen en dat is dus het ideale moment voor de rovers om de voorraden te plunderen. G'd stelt Zich echter garant voor de bescherming van je eigendom als je optrekt naar Jeruzalem. Het is een vertrouwensavontuur, (Deut.16:13-15).

De loofhut wordt als symbool beschouwd van het vergankelijke. Onze aardse tent, ons lichaam, is net zo broos als de sukkah. Eens zullen we onze aardse sukkah, verlaten en ruilen voor een onvergankelijke. De sukkah doet ons denken aan het moment van het intrekken bij de Heer. Lees 2 Kor.5:1-5; 2 Petr.1:13-14 & 1 Kor.15:42-44.

Bron: www.nemnieuws.nl